

Notícies

Divendres 12.04.2013 06:00

Autor/s: **Montserrat Serra**

Tomàs Llopis: 'Jo sóc optimista, hem patit tantíssim, que pense que guanyarem'

L'escriptor ha publicat 'Hi ha morts que pesen cent anys' (3i4), novel·la històrica situada al segle XVII, que va obtenir el premi Andròmina de narrativa

 23

 231

Tomàs Llopis és professor de literatura a Pego (Marina Alta), però va néixer quinze quilòmetres més enllà, a Beniarbeig, el 1954. Precisament és en aquest poble que situa 'Hi ha morts que pesen cent anys' (premi Andròmina, 3i4), al segle XVII, a la Segona Germania, just abans de començar la guerra de Successió. Hi ha dos protagonistes, en Bernat, que viu els episodis de la Segona Germania de 1693, i el seu oncle Roc, que es troba pres i li ha deixat un llibre de memòries. La novel·la narra l'enfrontament entre dues famílies a causa d'una mort que es converteix en una maledicció o això pensen alguns dels personatges. Però hi ha molt més que una trama, hi ha una recreació literària d'una època clau. Com va dir Joan Fuster, el segle XVII és un període que s'ha de conèixer per a entendre el País Valencià d'avui.

—És curiós que us entrevistem avui, quan fa tres-cents anys exactes del Tractat d'Utrecht... La novel·la s'acaba amb l'inici de la guerra de Successió.

—La novel·la s'acaba en un moment d'esperança, el 10 d'agost de 1705, quan Bernat, un dels protagonistes, és a bord de la flota anglo-neerlandesa, a punt de desembarcar a Altea, comandada pel general Basset. 'Ara sí que guanyarem', pensava en Bernat.

—En Bernat és ple d'esperança, perquè no sap què vindrà, però el lector sí que sap que no guanyarà. És una novel·la amb un final trist, doncs.

—Sí, tres-cents anys després encara esperem guanyar. Però jo sóc optimista; hem patit tantíssim que guanyarem. Per una altra banda, el moment en el qual s'acaba la novel·la representa també el final d'un antic règim. Tothom s'ha de fer d'una altra manera després del 1707. S'acaba un món i en comença un altre, que no ens beneficia, però és un punt d'inflexió. Hi vam perdre moltíssim en aquella guerra, però tot anava congriant-se al llarg del segle XVII.

—El llibre ve encapçalat per una cita de Joan Fuster que diu: 'El segle XVII és, en l'evolució històrica del País Valencià, una etapa de crisi profunda, de deballestament econòmic i social, d'ensorrada política, que marca el destí del nostre poble de cara al futur.' Aquesta cita es troba en l'origen de la novel·la?

—Crec que sí que es troba en l'origen de les reflexions inicials. Feia temps que observava un paral·lelisme entre el deballestament del segle XVII i el deballestament valencià dels últims vint anys. És un paral·lelisme evident. I en Joan Fuster, a 'Nosaltres, els valencians', ho escriu magistralment, en mitja pàgina. I jo ja feia uns cinc anys que observava que el país anava a mal borràs (obres faraòniques, hipoteques en condicions insostenibles...): una reedició moderna del feudalisme. I encara ha estat pitjor que no m'imaginava.

—Així doncs, 'Hi ha morts que pesen cent anys' és una novel·la històrica escrita amb la intenció de parlar de l'actualitat?

—La voluntat era de recrear el segle XVII tal qual era: institucions, vida

Tomàs Llopis @Prats i Camps

Publicitat

Facebook

VilaWeb

M'agrada

A 39.686 persones els agrada VilaWeb.

Complement social de Facebook

quotidiana, alimentació, dependència de la climatologia... Però també hi trobem mà d'obra que desapareix, impostos abusius, abusos dels senyors i del rei... Quan ens trobem tot això, ens adonem que el segle XVII s'assembla al segle XXI. Ara, la intenció era escriure sobre el segle XVII; aquest era l'exercici literari que volia fer. Perquè era un desafiament per a mi, escriure una novel·la històrica.

—Els lectors han començat a fer el boca-orella amb la vostra novel·la i a fer-ne el paral·lelisme.

—Jo estic molt sorprès d'això que ha passat. He treballat amb la màxima dedicació i rigor possibles, però no pensava en els efectes que produiria en els lectors. Ni tan sols sabia què en faria, del llibre, ni tampoc tenia previst de presentar-lo als premis Octubre quan l'escrivia.

—Potser el llibre ens fa evident que no podem entendre el País Valencià d'avui sense mirar i entendre què va passar-hi al segle XVII.

—Aquesta és la tesi del Fuster. I és veritat, quan veus tot això que ha passat. I et preguntes per què els valencians són 'mollets', mes febles que els catalans, no tan combatius. Tenim poca traça a plantar cara al poder. I per què? Potser perquè hem anat rebent des de la Primera Germania fins avui. I tot això arranxa des de les Germanies.

—Per escriure la novel·la heu hagut d'escrutar el segle XVII del dret i del revés. Quines altres coses hi heu trobat que us hagin sorprès?

—Abans de posar-me a escriure la novel·la tenia una idea general del segle XVII, havia llegit les novel·les de Josep Lozano i Josep Vicent Escartí, m'havia interessat una mica pel Barroc... Però allò que m'ha agradat més ha estat recuperar les formes de vida, el paisatge, els camins, les comunicacions..., el país d'aquella època. He fet un tast de civilització considerable. I m'ha sorprès com resolien segons quines coses. Per exemple, al segle XVII era més fàcil i segur viatjar amb vaixell de Dènia a València que per terra, possiblement per evitar els bandolers. També pense que bandolers i senyors tenien moltes connivències, fet molt evident. També sorprèn que la gent visqués sense creïlles ni tomaques. És molt curiós d'endinsar-se en tot plegat. Situe la novel·la a Beniarbeig, el meu poble de naixement. Tot i que visc a Pego, a Beniarbeig hi tinc una casa i hi passe els estius. I durant la redacció de la novel·la, cada vegada que hi anava feia l'exercici de mirar-me el poble com si fos al segle XVII. Aleshores només hi havia tres o quatre carrers, que encara hi són. Es pot rastrejar encara el poble del segle XVII, per on passaven els camins, la importància del riu... Quan vaig haver enllestit la novel·la, vaig deixar de suggerir-me i vaig tornar a veure el poble amb els ulls d'ara.

—També hi ha una gran riquesa de llenguatge.

—Em preocupava molt, el llenguatge. La Marina i la Safor, les comarques centrals, són terra de clàssics, i es nota perquè avui el llenguatge popular encara és ple d'arcaïsmes. I tenia moltes ganes de demostrar la bona salut del català del País Valencià, sobretot el d'aquestes comarques que no són gens empobrides lingüísticament.

[Tweet](#) 23 [3](#) [Magrada](#) 231

[Portada](#) [Europa Press](#) [ACN](#) [Lletres](#) [Tecnologia](#) [Música](#) [Gastronomia](#) [Finances](#) [Locals](#) [In English](#) [VilaWeb TV](#) [Canals VW TV](#) [Altres TV](#)
[L'Internauta](#) [a l'iTunes](#) [Mail Obert](#) [Editorial](#) [Blocs](#) [Opinió contundent](#) [Anàlisi](#) [Dels lectors](#) [Portada](#) [Què és?](#) [Apuntar-s'hi](#) [Gestió](#) [Ajut](#) [Blocs](#)
[Correu](#) [Revista mensual](#) [Contacte](#) [Implicats](#) [Amb independència](#) [ANC](#) [Cetrencada](#) [Inspira](#) [Mètode](#) [Núvol](#) [Tornaveu](#) [Verkami](#) [Veu de](#)
[Mallorca](#) [Fòrums](#) [a Facebook](#) [a Twitter](#) [Xat](#) [Enquestes](#) [Debats](#) [15anys](#) [Capde7mana](#) [Cursos](#) [Diari Escola](#) [EscolesenXarxa](#) [Estudia.cat](#) [Visites](#)
[redacció](#) [Botiga](#) [Correu](#) [Apps Mòbils](#) [Nosaltres.cat](#) [Edicions PDF](#) [Llibre d'Estil](#) [Oratge](#) [Biblioteca](#) [Hemeroteca](#) [Butlletí](#) [Espai VilaWeb](#) [Cursos](#) [La](#)
[nova redacció](#) [Lloguer espais](#) [Visites escoles](#) [Habitatge](#) [Compra/Venda](#) [Feina](#) [Agenda](#) [Serveis](#) [Vehicles](#) [L'Aparador](#) [15 anys](#) [Història](#) [Tu i](#)
[VilaWeb](#) [Aquell dia](#)

[Versió mòbil](#) [Publicitat](#) [Mapa web](#) [Contacte](#) [Qui som](#) [Avís legal](#) [Privacy Policy](#)

Reportatges

Partal, Maresma & Associats, S.L.
 Ferlandina 43 08001 Barcelona 93.442.64.39 Produït per guineu